

آنچه باید در باره جراحی افزایش قد بدانید

احساس می‌کنید دوستان قدش بلندتر از قبل شده است اما تا جایی که یادتان می‌آید دو سال پیش هم‌قد بودید. احتمال جهش قد هم خیلی کم است، چون دیگر سنش گذشته است.

سرو های ساختگی

جام جم آنلاین: احساس می‌کنید دوستان قدش بلندتر از قبل شده است اما تا جایی که یادتان می‌آید دو سال پیش هم‌قد بودید. احتمال جهش قد هم خیلی کم است، چون دیگر سنش گذشته است.

بالاخره طاقت نمی‌آورید و ماجرا را جویا می‌شوید، ابتدا از جواب دادن طفره می‌رود و می‌گویید همیشه قدش همین بوده است، اما بالاخره اعتراف می‌کند که جراحی افزایش قد انجام داده است.

با پیشرفت هر روزه علم، روش‌ها و تکنیک‌های جراحی جدیدی وارد حوزه پزشکی می‌شوند و این موضوع برای خیلی‌ها امیدبخش است. یکی از همین روش‌ها، جراحی افزایش قد است.

خیلی از افراد قد کوتاه، جراحی را پایان کابوس کوتاهی قدشان می‌دانند، ولی آیا در مورد جراحی افزایش قد اطلاع دارید؟ آیا می‌دانید هدف از ابداع این روش چه بوده است؟ چقدر از عوارض و مشکلات این نوع جراحی اطلاع دارید؟ آیا تصور می‌کنید برای افزایش استخوان محدودیتی وجود ندارد؟

بسیاری از متخصصان ارتوپد معتقدند خیلی از افرادی که مراجعه می‌کنند، جزو افراد کوتاه قد به حساب نمی‌آیند. رشد اندام انسان به دو بخش تقسیم می‌شود؛ رشد طولی و رشد عرضی.

رشد طولی در دخترها تا حدود 14 سالگی ادامه دارد، در 16 سالگی کند شده و بعد از آن بسیار کاهش پیدا می‌کند ولی پسرها تا 18 سالگی رشد طولی دارند که ممکن است رشدشان تا 22 سالگی تا چند سانتی‌متر نیز ادامه داشته باشد.

به‌طور کلی رشد طولی از سلول‌های رشد که در انتهای استخوان‌ها قرار گرفته است و صفحه رشد نام دارد، تامین می‌شود که در دخترها بعد از 16 سالگی و در پسرها پس از 18 سالگی بسته می‌شود، ولی افزایش رشد عرضی اندام می‌تواند تا 45 سالگی ادامه داشته باشد زیرا رشد عرضی توسط بافت پوششی استخوانی که $\#171$ ؛ ضرب و نام دارد، تامین می‌شود، البته نوع فعالیت فرد (فشاری که در طول روز با توجه به فعالیت، به اندام وارد می‌شود) در افزایش عرضی اندام تاثیرگذار است.

میانگین قد در هر جامعه‌ای متفاوت است

میانگین قد با توجه به نژاد هر ملت متفاوت است. میانگین قد هر جامعه را براساس منحنی رشد - که سن، وزن، سن اسکلتی و زمانی هر فرد در آن ترسیم می‌شود - و حد متوسط جامعه در نظر گرفته می‌شود.

در این صورت اکثریت یا متوسط جامعه در این منحنی قرار می‌گیرند و درصد کمی (کمتر از پنج درصد) در بالا یا پایین منحنی هستند.

همچنین با استفاده از منحنی رشد (در هر جامعه‌ای متفاوت است) می‌توان قد افراد را ارزیابی کرد و بلندی یا کوتاهی آنها را سنجید؛ ولی در ایران آمار دقیقی در این زمینه وجود ندارد و در کتاب‌های پزشکی (رفرانس میانگین قد) جامعه آمریکا در نظر گرفته شده است که در ایران کاربرد ندارد؛ برای مثال در ناحیه شرق آسیا، چین، ژاپن و مالزی میانگین قدشان نسبت به میانگین قد جامعه آمریکا بسیار کوتاه‌تر است.

ژنتیک؛ عامل اصلی و تاثیرگذار

ژنتیک هر فرد مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در بلندی یا کوتاهی هر فرد است، البته عوامل محیطی، اقتصادی، اجتماعی و تغذیه نیز موثر

است؛ ولي به طور كلي 90 درصد عامل ژنتيكي (50 درصد ژن مادر و 50 درصد ژن پدر) قد فرد را تعيين مي‌کند.

اين‌که بعضي‌ها معتقدند با انجام بازي بسکتبال قد افزايش مي‌يابد در بيشتر موارد صحيح نيست و به طور دقيق نمي‌توان آن را تضمين کرد.

همچنين براي افزايش ميانگين قد در منحنی رشد جامعه بايد عواملی مانند رژيم غذايي، تغذيه مناسب، ورزش و ... طی دهه‌ها ادامه داشته باشد تا بتواند تاثير بگذارد.

شما کوتاه قد هستيد؟

وقتي کوتاه بودن قد غيرطبيعي باشد، پاتولوژي يا بيماري تلقي مي‌شود. مشکلات هورموني مانند اختلال و کمبود در غدد رشد، غدد هيپوفيز و غدد تيروئيد مي‌تواند رشد قد را دچار مشکل کند؛ علائم ديگري نيز دارند، البته با مراجعه به متخصصان غدد مي‌توانند کمبود هورموني را اصلاح کنند.

نکته قابل توجه اين است که فرد تا زماني که صفحه رشد باز است، مشکل کمبود هورمون را برطرف کند تا رشد طولی‌اش متوقف نشود. دسته ديگر، کسانی هستند که قد کوتاه دارند، ولي از جنبه‌هاي ديگر طبيعي هستند که به لحاظ پزشکی قد کوتاه به حساب نمي‌آيند.

چه کسانی کاندیداي جراحی بلند شدن قد هستند

بسياري از مردم تصور مي‌کنند جراحی افزايش قد جزو جراحی‌هاي زیبایی است، در صورتي که کسانی که عدم نابرابري طولی اندام داشته باشند، براي مثال يك پای‌شان کوتاه‌تر يا بلندتر از پای سالم باشد، براي درمان، جراحی افزايش قد را پيشنهاده مي‌کنيم.

عوامل ژنتيكي (هنوز علت‌شان مشخص نيست)، تومور، عفونت‌ها، تروما يا ضربه (در شکستگی که سلول رشد استخوان آسیب ببيند و رشد کافي نداشته باشد) باعث نابرابري طولی اندام مي‌شود.

هر قدر نابرابري طولی اندام بيشتر باشد، فرد براي راه رفتن انرژی بيشتر مصرف مي‌کند، زيرا مرکز ثقل بدن خیلی جابه‌جا مي‌شود و انرژی بيشتر از فرد طلب مي‌کند.

راه رفتن فرد طبيعي به دليل انقباض تعدادي از عضلات اندام تحتانی با کوشش زيادي همراه نيست، از طرفي لگن اين بيماران به طرف اندام کوتاه‌تر کج مي‌شود؛ اگر اين شرايط درمان نشود، لگن در حالت کج و انحراف ثابت مي‌شود و به دنبال آن ستون فقرات (ستون فقرات در لگن پایه‌گذاري شده است) انحراف پيدا مي‌کند که با کمردرد همراه است.

در کوتاهی کمتر از پنج سانتی‌متر مي‌توان از روش‌هاي ديگري نيز استفاده کرد. اگر کوتاهی يك يا دو سانتی‌متر باشد، با استفاده از ليفت و کفی در داخل کفش تعادل ايجاد مي‌شود و اگر سه تا چهار سانتی‌متر باشد کفی زیر کفش قرار مي‌گيرد (يك پاشنه نسبت به پاشنه ديگر بلندتر است) ولي در کوتاهی بيشتر از پنج سانتی‌متر درمان با جراحی توصيه مي‌شود.

روش جراحی افزايش قد به لحاظ درمانی و زیبایی یکسان است، ولي منطقي نيست که عضو سالم، تحت جراحی پرخطر با عوارض و مشکلات فراوان قرار بگيرد.

عوارض جراحی افزايش قد

هر عمل جراحی، در هر قسمت از بدن مي‌تواند عوارضي به همراه داشته باشد. بيمارانی که تحت درمان جراحی افزايش قد (به لحاظ درمانی و زیبایی) صورت قرار مي‌گيرند بايد کنترل دقيق و پيگيري مرتبي داشته باشند.

يکي از عوارض شايع در جراحی افزايش قد احتمال عفونت در ناحيه‌اي که دستگاه به پوست متصل بوده است (حدود يك سال، اين دستگاه از طريق پوست به استخوان وارد مي‌شود) که رعايت بهداشت فرد در اولويت قرار مي‌گيرد، در جراحی افزايش قد محدوديتی براي افزايش استخوان وجود ندارد؛ البته بايد به تدريج و آرام باشد، ولي اگر عضله بيش از اندازه کشيده شود، سفت مي‌شود و محدوديت حرکتی در مفاصل ايجاد مي‌کند براي مثال، اگر ساق پا را بيش از حد بلند کنند، عضله سه سر ساقی يا تاندون آشيل سفت مي‌شود، پا به سمت پايين منحرف شده و نوک پنجه به سمت پايين تمايل پيدا مي‌کند. بنابراين براي جراحی بلند کردن، فزيوتراپی

دقیق و کامل تحت نظر پزشك اهمیت ویژه‌ای دارد.

از عوارض دیگر آن، تاخیر در جوش خوردن (اگر استخوان‌سازی به اندازه صورت نگیرد) است که می‌توان از پیوند استخوانی برای تحریک جوش خوردن استفاده کرد.

در این روش از سلول‌های استخوان‌ساز در ناحیه لگن برای ساق و ران پا استفاده می‌کنیم، دررفتگی یا نیمه دررفتگی مفاصل بالا و پایین ران یا ساق پا از دیگر مشکلاتی است که فرد را درگیر می‌کند، کسانی که حفره لگن‌شان به اندازه عمق نداشته باشد و یک مفصل ناپایدار در لگن داشته باشند، وقتی قد فرد را بلند می‌کنند، دررفتگی در مفصل ران ایجاد می‌شود. البته پزشك با رادیوگرافی قبل از جراحی، میزان تحمل مفصل ران را بررسی می‌کند.

مشکل دیگر، آسیب‌های عصبی است. وقتی وایرها و پین‌ها را از پوست به استخوان وارد می‌کنند، ممکن است اعصاب آسیب ببیند یا به دلیل افزایش استخوان، رشته‌های عصبی بیش از حد کشیده شوند که پزشك در ویزیت‌های مکرر عصب‌ها را بررسی می‌کند.

در واقع جراحی افزایش قد یک فرآیند طولانی با عوارض نسبتاً طولانی و غیرقابل پیش‌بینی است، بنابراین پزشك قبل از جراحی مشکلات و عوارض را با بیمار در میان می‌گذارد، حتی با افرادی که این عمل را انجام داده‌اند جلسه‌هایی می‌گذارند تا فرد تصمیم منطقی بگیرد.

روش جراحی

در جراحی افزایش قد، در ابتدا استخوان‌ها را شکسته (ران یا ساق پا) و اطرافش را دریل (سوراخ) می‌کنند. البته سعی می‌شود در شکستن کورتکس استخوان (لایه بیرونی استخوان) به مغز استخوان و عروق اطراف صدمه کمتری وارد شود سپس دستگاه مخصوص به نام [#171;راکوف](#) را به وسیله پین‌ها و سیم‌هایی به دو سوی استخوانی که شکسته شده، وصل می‌کنند.

این دستگاه دارای پیچ‌هایی است که هر شش ساعت باید 25 درصد میلی‌متر چرخانده شوند تا استخوان‌ها را از هم دور کنند تا آنها در فضای خالی رشد کنند.

نکته مهم این است که پزشك باید به طور مرتب با رادیوگرافی فاصله دو استخوان را بررسی کند. گاهی ممکن است استخوان‌سازی به اندازه کافی نباشد، در این صورت فرآیند را متوقف می‌کنند تا استخوان‌سازی صورت گیرد و استخوان‌ها به هم نزدیک شوند سپس ادامه می‌دهند.

با توجه به این‌که فرآیند جراحی افزایش قد طولانی مدت است برای هر یک سانتی‌متر در سن بلوغ، حدود یک ماه و برای سنین بالاتر یک ماه و نیم طول می‌کشد؛ بنابراین در سن بلوغ رشد استخوانی بیشتری دارند و نتیجه بهتری حاصل می‌شود. (جام جم - ضمیمه سیب)

سوادا مارکاریان